

princippet mellem virksomhedslederne. „Den lukkede dørs politik holder flere gode ideer udenfor end indenfor virksomheden“. Men desuden understreger de betydningen af, at der ved de højere læreanstalter indføres undervisning og forskning i virksomhedsledelsens problemer, et synspunkt som anmelderen ubetinget kan tilslutte sig.

De europæiske teams kommentarer til de amerikanske rapporter er temmelig svage. De indskrænker sig i det væsentlige til at forklare, hvorledes de institutionelle forhold og den historiske baggrund har bevirket de nuværende ledelsesformer.

Som helhed er det naturligvis ikke nogen dyberegående analyse, der kan gives på de 85 sider, bogen omfatter.

Torben Agersnap.

William R. Spriegel and Richard H. Lansburgh: *Industrial Management*, New York 1955, ca. 560 sider, ill.

Dette er et typisk værk fra Taylors epoke indenfor organisationsteorien. Bogens første udgave udkom da også i 1923 og forfatteren hævder med stolthed, at oplægget fra første udgave er blevet bevaret i den nuværende femte udgave. Det er efter anmelderens mening kun en betinget fordel. Det bevirker blandt andet, at virksomhedsledelsens menneskelige problemer har fået en meget beskednen behandling, når de overhovedet er omtalt.

Men ud fra et teknisk ledelses synspunkt er der flere læseværdige kapitler. Det gælder således kapitlerne: *The Plant and Equipment - Motion and Time Study - Wage Payments - Material and Production Control*. Kapitlerne er rigt illustrerede og giver såvel en teoretisk oversigt som praktiske anvisninger for the medium sized plant, d.v.s. virksomheder af en størrelsesorden som vi kun i få tilfælde kender her i landet.

Bogen er beregnet som college textbook

på et ret elementært trin, og det præger naturligvis behandlingen af de forskellige emner.

Torben Agersnap.

Hvad ønsker husmødrene af detailhandelen? 72 sider. 20,00 kr. København 1955. I kommission hos Danske Boghandleres Kommissionsanstalt.

Den stigende tendens til at ville foretage partielle undersøgelser om forskellige samfundsmæssige spørgsmål, må hilses med glæde.

Som det siges i forordet til denne undersøgelse, der er foretaget af Dansk Gallup Institut for Handelsministeriets Produktivitetsudvalg, må det håbes, at den diskussion som undersøgelsen vil give anledning til, vil bidrage positivt til de bestræbelser, der fra handelens side udfoldes for at øge effektiviteten i erhvervet.

De personer, man har henvendt sig til, er først og fremmest de gifte husmødre, hvorfor de slutninger, man kan drage, kun kan gælde for disse.

Der er stillet overordentlig mange spørgsmål til belysning af forholdet mellem husmødrene og detailhandelen. Jeg skal fremdrage de, som har fanget min interesse.

Man har først undersøgt husmødrenes forudsætninger for at kunne foretage rationelle indkøb og gennemgående viser det sig, at husholdningen i overvejende grad er lært hjemmefra, og det gælder især de ældre husmødre.

Varekundskaberne er det ret sløjt med, og Statens Husholdningsråds radiooplysning interesserer ikke husmødrene ret meget. Det er der jo ikke noget at sige til, for gennemgående er disse udsendelser ikke særlig morsomme at høre på.

De daglige fornødenheder køber man i ikke ringe grad det nærmeste sted; men der lægges også vægt på, hvorledes betjeningen er.

Når man husker på, hvorledes kredit-

princippet mellem virksomhedslederne. „Den lukkede dørs politik holder flere gode ideer udenfor end indenfor virksomheden“. Men desuden understreger de betydningen af, at der ved de højere læreanstalter indføres undervisning og forskning i virksomhedsledelsens problemer, et synspunkt som anmelderen ubetinget kan tilslutte sig.

De europæiske teams kommentarer til de amerikanske rapporter er temmelig svage. De indskrænker sig i det væsentlige til at forklare, hvorledes de institutionelle forhold og den historiske baggrund har bevirket de nuværende ledelsesformer.

Som helhed er det naturligvis ikke nogen dyberegående analyse, der kan gives på de 85 sider, bogen omfatter.

Torben Agersnap.

William R. Spriegel and Richard H. Lansburgh: *Industrial Management*, New York 1955, ca. 560 sider, ill.

Dette er et typisk værk fra Taylors epoke indenfor organisationsteorien. Bogens første udgave udkom da også i 1923 og forfatteren hævder med stolthed, at oplægget fra første udgave er blevet bevaret i den nuværende femte udgave. Det er efter anmelderens mening kun en betinget fordel. Det bevirker blandt andet, at virksomhedsledelsens menneskelige problemer har fået en meget beskednen behandling, når de overhovedet er omtalt.

Men ud fra et teknisk ledelses synspunkt er der flere læseværdige kapitler. Det gælder således kapitlerne: *The Plant and Equipment - Motion and Time Study - Wage Payments - Material and Production Control*. Kapitlerne er rigt illustrerede og giver såvel en teoretisk oversigt som praktiske anvisninger for the medium sized plant, d.v.s. virksomheder af en størrelsesorden som vi kun i få tilfælde kender her i landet.

Bogen er beregnet som college textbook

på et ret elementært trin, og det præger naturligvis behandlingen af de forskellige emner.

Torben Agersnap.

Hvad ønsker husmødrene af detailhandelen? 72 sider. 20,00 kr. København 1955. I kommission hos Danske Boghandleres Kommissionsanstalt.

Den stigende tendens til at ville foretage partielle undersøgelser om forskellige samfundsmæssige spørgsmål, må hilses med glæde.

Som det siges i forordet til denne undersøgelse, der er foretaget af Dansk Gallup Institut for Handelsministeriets Produktivitetsudvalg, må det håbes, at den diskussion som undersøgelsen vil give anledning til, vil bidrage positivt til de bestræbelser, der fra handelens side udfoldes for at øge effektiviteten i erhvervet.

De personer, man har henvendt sig til, er først og fremmest de gifte husmødre, hvorfor de slutninger, man kan drage, kun kan gælde for disse.

Der er stillet overordentlig mange spørgsmål til belysning af forholdet mellem husmødrene og detailhandelen. Jeg skal fremdrage de, som har fanget min interesse.

Man har først undersøgt husmødrenes forudsætninger for at kunne foretage rationelle indkøb og gennemgående viser det sig, at husholdningen i overvejende grad er lært hjemmefra, og det gælder især de ældre husmødre.

Varekundskaberne er det ret sløjt med, og Statens Husholdningsråds radiooplysning interesserer ikke husmødrene ret meget. Det er der jo ikke noget at sige til, for gennemgående er disse udsendelser ikke særlig morsomme at høre på.

De daglige fornødenheder køber man i ikke ringe grad det nærmeste sted; men der lægges også vægt på, hvorledes betjeningen er.

Når man husker på, hvorledes kredit-

„Hvis kun Deres handlende pludselig sælger en vare billigere end det, De er vant til at give for dem, hvad tænker De så, grunden er?“

Bymæssig bebyggelse	Noget i vejen med varen	Skal af med varen	Har købt et stort parti	Konkurrence, reklame	Prisfald	Spørger om årsagen	Gammel vare	Sker aldrig	Andet	Ved ikke	Ialt
Procent	30	13	13	7	7	6	—	5	2	21	104
Absolutte tal .	40	17	17	9	9	8	—	7	3	28	138

systemet særlig i USA er ved at gå over gevind, er det interessant at se, at 70 pct. af husmødrene betaler deres kolonialvarer kontant; og for kjoler og frakker kommer procenten helt op på ca. 85.

Man har også spurgt nærmere om husmødrenes syn på ekspedienterne. Der spørges bl. a. om husmødrene mener, at ekspedienterne i almindelighed har tilstrækkelig varekundskab. Svarene falder ud som følger:

ja 47 pct.
nej 28 pct.
ved ikke 25 pct.

Procenterne forbavser mig ikke, og det er morsomt at se, at det især er de unge husmødre, der er kritisk indstillede. De har nemlig den største varekundskab selv.

Sluttelig skal jeg nævne spørgsmålet om selvbetjeningen. 12 pct. handler i selvbetjeningsbutikker, og de, der handler, er gennemgående tilfredse (80 %). Hovedgrunden til at disse husmødre kan lide selvbetjeningen er, at de finder det tidsbesparende at handle der.

En ting som vel især en statistiker vil spørge om er, hvor megen tiltro kan man nu have til resultaterne. Gallupinstituttet har offentliggjort antal emner, ialt 1500, og en fordeling efter alder, socialgrupper, civilstand og geografiske grupper, hvilket må hilses med glæde. Hvad derimod ikke er glædeligt, er den udpining af materialet, der er foretaget.

Som eksempel skal anføres følgende fordeling for hele materialet.

Jeg har regnet procenterne om til absolute tal, jfr. oversigten.

Det turde være indlysende, at det må anses for meget dristigt – for at bruge et pænt ord – at dele et så spinkelt materiale så stærkt op, og det skal tilføjes, at der er adskillige af den slags tilfælde i bogen.

Denne undersøgelse giver mig derfor lejlighed til at fremhæve, at den udpining af et materiale, der er sket her, desværre ikke er noget enestående. Det er noget man ser gang på gang, og jeg tror ikke det kan siges kraftigt nok, at det er forkert, det der gøres. Meget ville være vundet såfremt de forskellige institutter ville erkende, at det er uforsvarligt og i stedet holde sig til mindre specificerede opgørelser, hvor tallene med en rimelig sikkerhed kan antages at give udtryk for visse tendenser. Yderligere burde det også være en selvfølge, at man altid ved siden af procentfordelingen gav de absolute tal. Dette ville nok virke afsvalende på trangen til for stærke opdelinger.

Det, der er sagt her, skal på ingen måde være udtryk for, at jeg ikke ser med sympati på sådanne undersøgelser; men det var snart på tide, at man tog de fornødne reservationer over for tallenes pålidelighed og ikke lagde mere i tallene end hvad de kan bære.

Kjeld Bjerke.